

Tisková zpráva, 17. října 2022

Nová studie think-tanku IDEA při Národohospodářském ústavu Akademie věd ČR „Publikační výkonnost panelistů Grantové agentury ČR (2019-2021)“ zkoumá, nakolik vědecké výsledky členů hodnotících panelů GA ČR potvrzují jejich vědeckou erudovanost pro hodnocení návrhů Standardních projektů GA ČR. Viděno očima bibliometrie, mají panelisté předpoklady správně vyhodnotit špičkové výzkumné projekty?

Hlavním posláním GA ČR je financovat vědecké projekty s potenciálem pro dosažení výsledků světové úrovně. Klíčovou roli při identifikování takových projektů hrají oborové hodnotící panely, jejichž členové by měli být natolik erudovaní, aby dokázali potenciálně úspěšné projekty rozpoznat a doporučit. Je nasnadě, že špičkové výzkumné projekty dokáží lépe ohodnotit vědci, kteří se sami věnují výzkumu na vysoké úrovni.

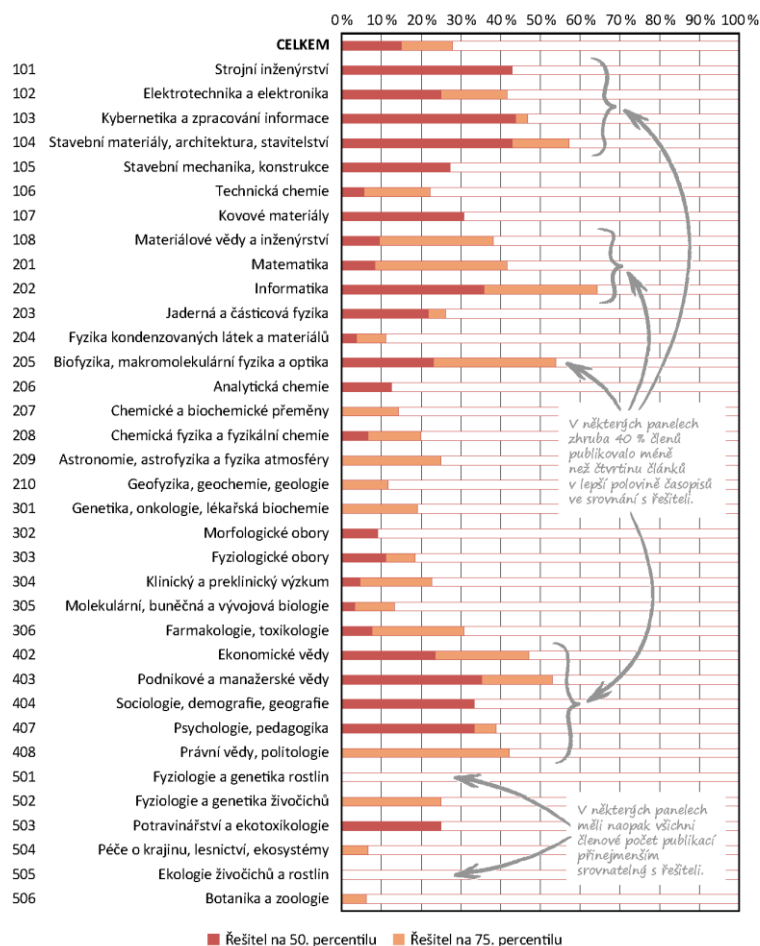
Studie pomocí bibliometrických nástrojů porovnává publikační výkonnost panelistů a řešitelů projektů. Konkrétně u jednotlivých panelů hodnotí, jaký podíl panelistů činných v letech 2019 až 2021 měl během předchozí dekády výrazně nižší publikační výkonnost než řešitelé podpořených projektů, hodnocených daným panelem. Publikační výkon je posuzován třemi alternativními měřítky: 1) kvalitativně nejvyšší skupina vědeckých časopisů, kde konkrétní vědec publikoval; 2) počet publikací ve vědecky významnější polovině časopisů; 3) celkový počet citací publikací daného vědce.

„Výsledky naší studie jsou poměrně uspokojivé. Z analýzy vyplývá, že se panelisté ve většině panelů svou publikační výkonností vyrovnají řešitelům podpořených projektů a nezářídka je svou úrovní dokonce převyšují. Podíl neadekvátně publikačně výkonných panelistů je ve většině panelů velmi nízký,“ shrnuje závěry studie její autor Matěj Bajgar.

Analýza nicméně poukazuje na to, že v některých panelech je počet neadekvátně publikačně výkonných panelistů natolik velký, že jejich hodnocení může negativně ovlivnit doporučení vydaná příslušným panelem. Takových panelů je necelá třetina a podíl panelistů s publikační výkonností výrazně nižší oproti řešitelům v nich přesahuje 30 %.

Obrázek 6: Podíl panelistů s výrazně nižší publikační výkonností: počet publikací v 1. a 2. kvartilu (2019–2021)

Panelista má o > 75 % méně publikací v časopisech v 1. a 2. kvartilu než řešitel

Obrázek ukazuje podíl členů panelů GA ČR v letech 2019–2021 (začátek řešení hodnocených projektů 2020–2022), kteří v letech 2010–2019 publikovali o více než 75 % méně článků v 1. a 2. kvartilu časopisů (podle AIS) než řešitel na 50. a 75. percentilu. Započítány jsou pouze publikace, kde vědec vystupuje jako první autor nebo poslední autor nebo je pořadí autorů abecední.

„Vyšší podíl panelistů s výrazně nižší publikační výkonností pozorujeme zejména ve společenských a technických vědách. Není to překvapivé, protože tyto obory v České republice zaostávají za ostatními vědními oblastmi i v celkové publikační výkonnosti,“ vysvětluje Matěj Bajgar.

Aby si hodnotící panely GA ČR do budoucna udržely vysokou úroveň, měly by orgány GA ČR klást větší důraz na publikační výkonnost nominovaných vědců a snažit se do panelů přilákat špičkové vědce, kteří v nich v nedávné době nepůsobili. Ke zvýšení relativní vědecké úrovně panelistů by přispělo také zapojení panelistů ze zahraničí, které by bylo možné podpořit zjednodušením nominací do panelů, častějším využitím anglického jazyka či podporou on-line zahraniční účasti.

Studie vznikla s podporou Akademie věd ČR v rámci Centra analýz výzkumu, vývoje a inovací (RaDIAC). Celý text k dispozici [zde](#).

Kontakt na autora studie:

Matěj Bajgar, matej.bajgar@cerge-ei.cz

Administrativní kontakt pro média:

Eva Peňázová, eva.penazova@cerge-ei.cz, +420 - 602 698 440

IDEA při CERGE-EI, Politických vězňů 7, Praha 1, idea@cerge-ei.cz

Institut pro demokracii a ekonomickou analýzu (IDEA) při Národohospodářském ústavu AV ČR, v. v. i. je nezávislý akademický think-tank zaměřující se na analýzy, vyhodnocování a vlastní návrhy veřejných politik. Doporučení IDEA vychází z analýz založených na faktech, datech, jejich nestranné interpretaci a moderní ekonomické teorii. IDEA je projektem Národohospodářského ústavu Akademie věd České republiky, který spolu s Centrem pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy (CERGE) tvoří společné akademické pracoviště CERGE-EI.